

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVEGZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVAT
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendszeres tagdíja évi 100 lel, klszgdák és tisztségviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfüggyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

USPULUN

a legjobb
vetőmag csávázó szer

kapható

50, 100, 500 és 1000
grammos dobozokban

az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgönycim: HANNCOMP. Telef. 2—36.

A kolozsvári tenyészállatkiállítás ipari csoportja

A kolozsvári tenyészállatkiállítás kapcsán ipari kiállítás is volt, amelyen nagyrésztben külföldi cégek vettek részt. Ennek a magyarázata az, hogy a kiállítással egyidejűleg rendezeti árumintavásáron csupán belföldi cégek vehettek részt, így a külföldiek az állatkiállítás területén helyezkedtek el. — Minthogy az ipari kiállítás rendezését a megnyitás előtt alig 1—2 hónappal határozta el közkívánatra a rendezőség, azon aránylag kevés cég vett részt, mert nem állott kellő idő a külföldi cégek rendelkezésére ahhoz, hogy méltó keretekben vegyenek részt a kiállításon, bár számosan óhajtottak volna még jönni.

A kiállításon rész vett cégek csoportjai csinosan ivelt pavillonokban voliak elhelyezve, amelyeket részben a rendezőség építtetett, részben pedig a kiállító cégek maguk. — Itt láttuk a *rescai* gépgyárat ekékkel és egyéb gazdasági gépekkel, az „Alpha” tejgazdasági gépgyár képviselőjében a *Hann és Társa* céget. Közismertek és kedveltek a tejgazdasági

gépek és eszközök között az „Alpha” készítmények. A *Hann és Társa* cégnél az „Alpha” által gyártott összes gépek és eszközök raktáron vannak és kaphatók. A cég a kiállításon aranyéremmel tüntette ki.

Rieger-féle szebeni gépgyár szintén gazdasági gépeket mutatott be csinos elrendezésben. Az „Archimedes” mérleggyár, „Mnimax” tűzfecskendő gyár, „Lica” sajt és turó gyár, *Gogomán* tordaj, *Schilling* noszolyi, *Nagy székelyudvarhelyi Szász testvérek* dezmeri közismert kiváló sajtpecék szintén résztvettek és elsőrendű kintüntetéseket nyertek.

A külföldi cégek csoportjában láttuk a budapesti „Chinoir” Vegyészeti Gyár R. T. készítményeit *Gergely Ferenc utóda* cég képviselőjében. A mellékelt ábrán mutatjuk be egyik készítményének, a juhok és szarvasmarhák metelykórja ellen az egész világon ismert és használt *Distol*-nak a kiállítását, valamint a *Porsolyát*, mely mint olcsó és jó buzavetőmag csávázó szer a *Distol* lal együtt aranyéremmel tüntette ki.

Bár nem az állatkiállításon, hanem az árumintavásáron vett részt az aradi *Mezőgazdák R. T.*, amelynek kiállításáról már több ízben megemlékeztünk, itt mutatjuk be a mellékelt ábrán kiállítását, amely iránt úgy a király mint *Bratianu* miniszterelnök melegen érdeklődött a látogatásuk alkalmával jelen volt *Alföldy Pál* részvénytársasági vezérigazgatótól, aki román nyelven adta meg a kért felvilágosításokat. Itt mutatjuk még be dr. *Konopi Kálmán* nemesített vetőmagkiállításának képét, melyről korábban szintén megemlékeztünk.

A kolozsvári állatkiállítás.

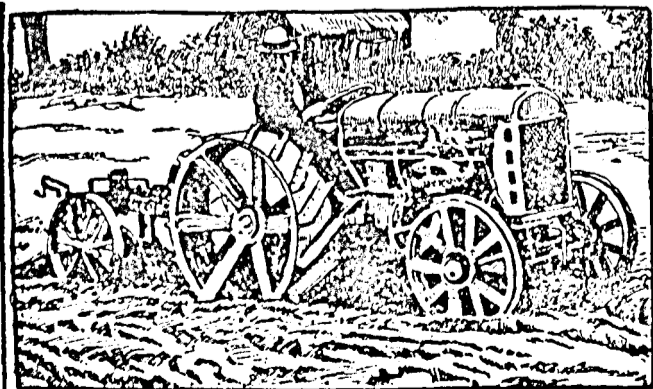
A „Köztelek” a kolozsvári tenyészállatkiállításról.

Irta: *Konkoly Thege Sándor dr.*

Megírtuk volt anuakidején, hogy az O. M. G. E. a kolozsvári tenyészállatkiállítás megtekintésére állattenyésztési szakosztályának titkárát, *Konkoly-Thege Sándort* küldötte ki,

A „Mezőgazdák” kiállítása.

„Fordson Tractor”-ok csak 117,000 leu.

Személy- és teherautók, autó alkatrészek, mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria No. 2. Telefon 999. szám.

aki hosszabb cikkben számol be az erdélyi viszonyokról és az állattenyésztésről, itt tartózkodása alatt szerzett impresszióiról. Cikkében általában barátságos és szimpatikus hangon ír a kiállításról és tárgyilagosan mutat rá az egyes hibákra is. Közleményéből egyes részleteket az alábbiakban ismertetünk:

A kiállítás létrehozásában bizonyára jelentős szerepe jutott az erdélyi és regáti románok között meglevő versengésnek: meg akarták mutatni, hogy Erdély és Bánát az állattenyésztés terén is messze fölötté áll a Regátnak.

Amint egy nyilatkozatból kiderült, az OMGE tavaszi tenyészállatvásárját egy román bizottság tanulmányozta, aminek hatása sok tekintetben észrevehető volt. A kiállítás céljaira az állam, a városok és megyék nagy összegeket bocsátottak a rendezőség rendelkezésére, amely megbízható értesülés szerint 2.000.000 leit (mintegy 800 millió koronát) fordított a kiállítás költségeinek fedezésére. Ez a nagyarányú támogatás lehetővé tette, hogy a vasuti szállítás 25%-át a rendezőség viselte (a román vasut 75% kedvezményt amugy is adott), helypénzt nem szedett, sőt még a szénát és alomszalmát is ingyen adta, úgy, hogy a kiállítóknak az abrakon kívül semmi költségük sem volt. Ezenkívül a közigazgatás is messzemenő támogatásban részesítette a rendezőséget és nagyon nyomatékosan biztatta a gazdákat a részvételre.

Ilyen előkészítés segítségével sikerült is biztosítani, hogy a kolozsvári állatkiállítás ugy mennyiség, mint minőség tekintetében megfelelő anyagot mutatott be és főcélját, az erdélyi és bánáti állattenyésztés viszonylagos fölényének igazolását elérte. A román gazdasági életben jelentős eseményé vált a kolozsvári kiállítás, amely iránt

minden oldalról élénk érdeklődés nyilvánult meg, úgy, hogy az adott viszonyok közt sikeresnek lehet minősíteni. Kevésbé sikerült már mint vásár, mert aránylag kis forgalom fejlődött ki, nyomott árak mellett és inkább az erdélyi tenyésztők vásároltak egymástól, mint a regátieliek.

A rendezés — néhány kisebb jelentőségű hiánytól eltekintve — ügyes volt. A tanulmányozást megnehezítette, hogy csupán román felírás és szöveg volt mindenütt; az állatok nem fajtánként és kiállítóknak, hanem nemeként és korosztályonként voltak csoportosítva; az állatok nem katalógussorszám szerint, hanem összevissza voltak elhelyezve; a számtáblák részben hiányoztak, részben fel voltak cserélve; a kiállító nevei nem voltak az istállóban feltüntetve; a bírálat eredménye csak a kiállítás utolsó délutánján lett kifüggesztve stb.

Az állatkiállítást a kolozsvári vásártéren rendezték, ahol a lovakat, szarvasmarhákat és baromfiakat most emelt deszkaistállóban (éppen olyanok voltak, mint a tenyészállatvásári sertésistállók), a sertéseket és juhokat fedél nélkül, a szabadban összeállított ketrecekben helyezték el.

A kiállítás anyagának javát minden csoportban a halálra ítélt magyar nagybirtokok tenyészteteinek maradványa szolgáltatta: ha ezek távol maradtak volna, a kiállítás ugy mennyiség, mint minőség tekintetében veszített volna értékéből. Sajnálattal kellett azonban tapasztalni, hogy a híres tenyészetek többnyire visszafelődtek, ami adott viszonyok között természetes következmény. Az idősebb állatok még szépek, de az újabb nemzedék már nem áll azon a fokon, mert 200 holdon nem lehet ménest és gulyát fenntartani. A román Kormány és közigazgatásnak az állattenyésztés terén kifejtett munkája nem látszott meg az anyagon, sőt határozottan gyengébb volt az, mint az 1913. évi kolozsvári kiállítás anyaga. Egyelőre a magyar állattenyésztési munkásság maradványaiból élnek, amelynek helyes voltát elismerik. A legutóbbi ideig nagy volt a fegyelmetlenség és szabadosság az állattenyésztés terén, mindenki azt csinálta, amit akart, ujonnan azonban az állattenyésztés fejlesztése érdekében indított mozgalom kapcsán igyekeznek már a régi rendet visszaállítani és a gyeplőt rövidebbre fogni.

A lovak csoportjában kiállítottak az állami ménesek is, amelyek anyagát szintén díjazták. A fogarasi és kolozsi ménesből származó lovakon kívül bemutattak néhány Mezőhegyesről és Bábólnáról elvitt mént is. Általánosan feltűntek Wass Jenő gr., Teleki Artur gr., Stubenberg József gr., Bethlen Ádám gr., Telegdy László, Teleki Károly gr., Wesselényi István báró, Teleki Béla gr., Bárány István, Wass Béla gr., Kemény János br., Tisza Kálmán gr., Teleki Béla gróf szebbnél-szebb angol telivér, félvér és lippizai lovai, melyek mind kitüntetésben részesültek. A legszebb csikó talán Konez Ferenc református lelkész két éves angol félvér csikaja volt. A népies tenyésztés köréből főleg noniusokat (leginkább Arad, Csanád, Temes és Torontál megyékből) és

angol félvéreket mutattak be. Igazi erdélyi ló csak kettő volt; tetszetek a Szász Testvérek erdélyi-arabs kancái. Feltűnést keltően szép volt a németperegri kiscigák mezőhegyesi tájfajta kollekcója, amely több díjat nyert.

A szarvasmarhakiállítás legszembetűnőbb jelensége az erdélyi magyar marha háttérbe szorulása és minőségének visszafelődése. Ezt a benyomást az érdeklődésre kapott válaszok is megerősítették, mindenfelé rohamosan fogy a magyar marha és helyét a tarka s egyelőre főleg a keresztezés foglajja el. És ez az irányváltás annál inkább tért hódít, mert a hivatalos tényezők is támogatják, sőt felsőbb nyomással is a tarka felé terelik a tenyészirányt. Ennek nyilván az a magyarázata, hogy Romániának jelentős marhakivitele van, amelyet nem alapozhat a csupán Magyarország által keresett fehér igásőrkör kivételre, mert a többi piacok mindinkább a tarka marhát keresik és fizetik meg jobban.

A régi híres tenyésztők közül csupán Wass Béla gróf állított ki 4 darab két éves bikát, de ezek nem állottak a mezőzáhi gulya ismert magas fokán.

A pinzgau marha sem volt erdélyi jelenségéhez képest képviselve a kiállításon. A borzderest néhány máramarosi kistenyésztőn kívül, csupán egy-két erdélyi tenyésztő állított ki; többnyire öreg és degenerált állatok, ami nem csoda, hiszen a néhány tenyésztet behozatal hiányában csak rokontenyésztést folytathat. Gondos tenyésztői munkát árultak el Gallus Viktor inntáli teheneinek törzskönyvi kivonatai.

Meglepett, hogy a szimmentáli marha a

A Distol és Porsol bemutatója.

Dr. Konopl Kálmán nemesített vetőmagval.

**„Gazdák” Biztosító Intézet
Részv.-Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sz.-mártonban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

kiállításán felömlött számban (és talán minőségben is) az összes többi fajtáját. Ennek egyrészt talán az lehet a magyarázata, hogy Romániában a szimmenthálit a haladás iránt nagyobb érzékkel bír és így a kiállítás iránt is jobban érdeklődő gazdák tenyésztik, másrészt pedig az, hogy minden pirostarka marha szimmentáli név alatt szerepelt. A látott anyag meglehetősen kiemelt volt. E tekintetben dicséretre méltó kivételként lehet kiemelni a németperegai kistenyészők határozottan szimmentáli jellegű, nagytömegű, egyöntetű anyagát, amelyen még most is erősen meglátszik a közeli Mezőhegyes és a svájci behozatalok hatása. Idősebb bikát csak néhány község állított ki, ezek általában durva, sok tekintetben hibás, többnyire rosszul is tartott állatok voltak. A fiatal bikák jó részén is feltűnő a nem elég bőséges takarmányozás hatása; e tekintetben érthető okokból a kistenyészők állatai még jobbak voltak. Sok a finomcsontú, nőies jellegű állat, ami bizonyára a friss vér évek óta tartó hiányával magyarázható, hiszen még a jobb tenyésztők is csak egymástól tudnak új bikákat beszerezni.

Nagyobb szimmentáli gyűjteményeket mutattak be Felszeghy Ferenc, Gaal Péter (nagydíjas üsző), Bruckenthal, Tisza Kálmán gróf (edzeten felnevelt legelőmarha), a tamásdai uradalom (szép tehének és üszők), Teleki Domonkos gróf (Dóry Vilmosné leperdi tenyésztetének szép utódai), Wermescher Ernő, Béli Kálmán gróf, Károlyi Gyula gróf (berni), Teleki Károly gróf. A legjobb anyagot talán Medgyes vidékéről mutatták be. A szimmentálinál is a tehének és üszők viszonylag jobbak voltak, mint a bikák. De mindkét nemből olyanokat is, amilyenek Kolozsvárt díjakat nyertek, nálunk százával lehetne összevásárolni.

Még megemlítem azt, hogy Erdélyben a szimmentáliból még mindig a zsemletarkát (fakót) keresik, ez a divatos, míg a Bánátban ez nem kell, ott — úgy mint nálunk — a megypirostarka szín a kedvelt.

A juhkiállítás már sokkal szegényebb volt Cigájából is mindössze három tétel volt csak kiállítva, racka sem sokkal több (szépek voltak Teleki Domonkos gróf, Nagy Ferenc és Gaal E. aranyéremmel kitüntetett rackái). Szász Testvérek jó tejelő friz-racka keresztezést, Bruckenthal pedig cigája-friz keresztezést mutatott be. A Mezőhegyesről elvitt fésűsjuhok utódait állította ki a csákovai állami birtok (volt földművesiskola), de hol van már a mezőhegyesi juhok hatalmas teste és kiegyenlítőse! Ezekben a szemmel láthatólag koplalt juhokban senki sem sejtene a kiváló mezőhegyesi anyag származékait, ha ez nem volna bent a katalógusban. A tamásdai uradalom (Bihar megye) az annak idején Schanmburg-Lippe hercegtől vett juhok után származó gyönyörű állatokat mutatott be, ezek voltak a juhkiállítás gyöngyei. De jók voltak még Károlyi Gyula gróf és Bárány István aranyéremmel kitüntetett fésűsjuhai is. Több fésűs, illetve egyáltalában merino juh nem is volt a kiállításán.

A sertéskiállítás a bihari és szatmári mangalica tenyésztők vezettek: Tisza Kálmán gróf, Károlyi Gyula gróf, Gyémánt Sándor és Ernő, Wertheimstein M., de meglepően jó mangalicákat mutattak be egyes erdélyi tenyésztők is, így Béli Kálmán gróf, Sándor János örökösai, Gaal Péter, Bárány István, Szász testvérek. Szentiványi József nyolc jó kocát állított ki, alattuk

átlagosan hét szép malaccal. A hussertést mindössze két degenerált és rosszul fejlett yorkshire és néhány tétel báznai-képviselte, amelyek általában nagyon rövidke voltak.

Meglepően gazdag volt a baromfikiállítás, amelyen néhány elég jó törzssel ugyyszólván minden fontosabb fajta képviselve volt. Az anyag zömét a brassói baromfitenyésztő egyesület csoportos kiállítása szolgáltatta. Feltűnést keltettek Prohászka Hugó ismert nevű és annak idején nálunk is sok díjat nyert deitai tenyésztő hatalmas pekingi kacsa és emdeni ludjai. Minden fajtából sok szép galambot is láthattunk. A nyulkiállítás ellenben igen szegényes volt.

A birálat és díjazás rendszerét megállapítani nem sikerült. Voltak pénzdíjak és érmek; a pénzdíjakat általában a kistenyészők kapták, de ebben sem volt következetesség. Éppen így nem sikerült rájönni, hogy mi nagyobb: az I. díj, vagy az aranyérem. A díjazás eredményét különben csak az utolsó órákban akasztották ki, így az erkölcsi elismerést nem sokáig élvezhették a kitüntetett tenyésztők, Amennyire áttekinteni lehetett, a díjazás munkája elég jó volt, a kitüntetett állatok erre többnyire rászolgáltak; a helyezés sorrendjében inkább lehetett nézeteltérés. A pénzdíjak nagyok voltak, 1000—10,000 lei, vagyis $\frac{1}{2}$ —4 millió korona, aminek nagysága csak akkor tűnik ki igazán, ha tudjuk, hogy lehetett elég jó bikát és tehenet kapni 10,000 leiert. A díjakat Ferdinánd király a díjazott állatok elővezetése mellett személyesen adta át a tenyésztőknek. Az állatkiállítás megnyitását pedig a trónörökös végezte. Ez eléggé kidomborítja, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonítottak a hivatalos körök a kolozsvári kiállításnak.

Végül még meg kell említenem, hogy a kolozsvári kiállítás sikere érdekében elsősorban Cristea Tibor főállatorvos, a kolozsvári állattenyésztési és állategészségügyi kerület igazgatója fáradozott elismerésre méltó ügybuzgósággal, aki ebbe a munkába bevonta az Erdélyi Gazdasági Egyesületet is és mint minden más alkalommal, most is kereste és megtalálta az erdélyi gazdákkal való megértő együttműködés útját.

Vegyes közlemények.

Az állatkiállítás új szabályozása. A földművelésügyi minisztérium most jutatta el az egyes állatorvosokhoz és vámhivatalokhoz az új állatkiviteli szabályzatot, amely állategészségügyi rendszabályok alapján nagyon megnehezíti a kivítelt. Csak olyan éőjőszágot szabad kivinni, amely legallább 40 nap óta egy — 20 kilométernyi körzetben járványmentes — községben van és még így is vágómarhákra 6, sertésekre 15 nap zárlatot rendel el. — Ezek a rendszabályok főleg az exportőrök munkáját nehezítik meg, akik így nem vihetnek ki több helyről vásárolt marhákat együtt.

Időjárás: A botfalusi cukorgyári meteorológiai állomás megfigyelése szerint szeptember hónapban a maximális légnymás 728.6 volt szept. 19-én. A minimum 713.7 volt szept. 2-án. A legnagyobb meleg +31.3° volt szept. 12-én. A legkisebb meleg +3.5° volt szept. 27-én. Az átlagos hő szept. hónapban +16.51° volt. A legnagyobb csapadék 31.6 mm. volt szept. 14-én. A csapadék egész havi mennyisége 727 mm. volt. A csapadékos napok száma 10.

Ingyen rendelés és orvosság a hadirokkantoknak. Hadügyminiszteri rendelkezés értelmében a hadirokkantok a katonai kórházak részéről ingyenes orvosi kezelésben, ren-

delésben és orvosságban részesülnek. A kedvezmény igénybevétele céljából a hadirokkantságot hatósági igazolvánnyal kell bizonyítani.

Bajok a gyapjuexport körül. A minisztertanács három hónappal ezelőtt szabadá tette a gyapju kivitelét, sőt a Monirorul Officialban megjelent királyi dekrétum a gyapju kiviteli vámját is megállapította. Ennek dacára a kereskedelem- és iparügyi minisztérium a mai napig nem léptette életbe ezt a rendeletet és ennek következtében Romániából nem indulhatott meg a gyapjuexport. Ezért a legfőbb gazdasági bizottság szeptember 23-án megtartott ülésén Constantin Garofid és Paul Theodoru, a mezőgazdasági szövetségek szindikátusának tagjai bejelentették bizottsági tagságukról való lemondásukat. Egyebet nem tehettek, mert ha a gazdatársadalmi érdekképviseleti szervek kiküldötteit a hivatalos körök nem hallgatják meg, nincs miért ott ülésük képviselőik egyébként is drága idejüket.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merült fel az a kívánság, hogy a gazdasági közönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodjék az E. G. E. Ezen kívánságnak eleget teendő az egyesület egyelőre szegődménylevelet és napszámjegyzéket nyomatott. A szegődménylevél alkalmas bármely gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára díkbint 2 L. A napszámjegyzék viaszos vászon borítékkal 100 oldalas füzetként 20 L., 50 oldalas füzetként 15 L.-ért 16 oldalas nagy ívenként füzetlenül 5 L.-ért áll a gazdasági közönség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár Attila-utca 10.) és a Minerva r. t. könyvkereskedésben, Cluj Str. Regina Maria.

Az Erdélyi Gazdák zsebnaptára. Az E. G. Zs. 1915. évi 56-ik évfolyama már nyomdában van és nemsokára elhagyja a sajtót. Az E. G. Zs. az eddigieknél sokkal változatosabb és gazdagabb lesz tartalomában. A naptár bolti ára 24 L. lesz az idén is. Az E. G. E., E. M. E. gazdakörök, földműves szövetségek, valamint a szövetkezetek tagjai, egyszóval a szervezett gazdák részére 20 L. Visszontelárusítók részére — legalább 10 drb. vétele esetén — 17 L. Előjegyzéseket elfogad az Erdélyi Gazda kiadóhivatala.

Egy waggon mezőgazdasági gépnek csak 50 Leiel magasabb a kiviteli váma, mint 100 kg. búzának. Tehát amire a gazdának szüksége van, szabadon kivihető, de amit termel, azt potom áron kell elkötyavetyélnie. Ez a politika azt fogja szűlni, hogy a gazdasági közönség is fizetéseképtelenséget jelent; ha ugyan nem lett már is azzá, bejelentés nélkül.

Az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület közgyűlése A Siebenbürgerische Sächsischer Landwirtschaftsverein szeptember 27-én és 28-án tartotta meg Besztercén rendes évi közgyűlést, amely alkalommal ipari, állat- és gyümölcskiállítás is rendeztek. A közgyűlést megelőzőleg etnografiai felvonulást rendeztek, amelyben a különböző erdélyi szász népviseletben körülbelül ezerhatszáz személy vett részt.

PIAC.

Országos vásárok.

1824. október hó 6-án. Bürkös, Kraszna, Várbocksán. 7-én Kőhalom, Gerend, Nagybacon, Szabéd, Torockó, Csikszentdomokos, Bozovics. 8-án. Billéd, Oláhbaksa, Darlec, Vermes, Nyárád, Nagysármás. 9-én. Alsóárpás. 10-én. Szászdányán, Alparét, Kőhalom, Mehádia, Vadász, Zsibó, Kémer, Zabola. 11-én. Erked, Felsőszálláspatak, Marosillye, Turtleres, Szi-nérváralja. 12-én. Verespatak, Alsószopor, Steierlak, Krassóvermes.

Temesvári új maximális árak. Temesvár város tanácsa megállapította az október hóra érvényes új maximális árakat. Az új maxi-

mális árak a következők: Nullás liszt 15 lei 50 bani, főzöliszt 14 lei, félbarna kenyérliszt 10 lei, marhahus 26—28 lei, növendék marhahus 16—18 lei, bivalyhus 20 lei, zsir 66 lei - kilogrammonként.

Hirdetések.

Zimándujfalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi október hó 19-én d. u. 3 órakor a sz. helyiségében 1924 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi október hó 26-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 217, üzletrészeinek száma pedig 4175 volt, az évfolyamán belépett 7 tag 116 üzletrésszel, kilépett 11 tag 96 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Zimándujfalui, 1924. aug. 18. *Az igazgatóság.*

Poklosteleki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. okt. hó 19-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924 év október hó 26-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására. 8. Netaláni indítványok. 1924 június 30-án a tagok száma 103, üzletrészeinek száma pedig 3706 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Poklostelek, 1924. jun. 30. *Az igazgatóság.*

Oroszfalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi okt. hó 19-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. okt. hó 16-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 12 §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására. 1924. június 30. a tagok száma 158, üzletrészeinek száma pedig 2160 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Oroszfalu, 1924. szept. 14. *Az igazgatóság.*

Mezőpagocsa és vidéke fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi október hó 19-én d. u. 3 órakor a sz. helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év október hó 26-án fog megtartatni, mely

tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására. 8. Netaláni indítványok. 1924. év dec. 31-én a tagok száma 167, üzletrészeinek száma pedig 169 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Mezőpagocsa, 1924 szept. 10. *Az igazgatóság.*

Barcaufalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi október hó 19-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év október hó 26-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 150, üzletrészeinek száma pedig 192 volt, az év folyamán belépett 5 tag 6 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Barcaufalu, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Tatrángi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. okt. hó 19-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi okt. hó 26-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására. 1924. év június 30-án a tagok száma 331, üzletrészeinek száma pedig 3307 volt. Az év folyamán belépett 3 tag 3 üzletrésszel A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Tatráng, 1924. jun. 30. *Az igazgatóság.*

Biharszentjános fogy. és ért. szöv. 1924. okt. 19-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év október hó 26-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Töke gyűjtés. 1924. év június 30-án a tagok száma 224, üzletrészeinek száma pedig 10976 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Biharszentjános, 1924. június hó 30-án. *Az igazgatóság.*

Székelyhídi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi október hó 12-én délután 3 órakor a község házában rendkívüli köz-

gyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne vagy bármely más akadály esetén, ugy a közgyűlés 1924 évi október hó 26-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Javaslat a szövetkezet anyagi helyzetének a teljes rendezésére és jövő fejlődésének biztosítására. 2. Az igazgatóság választása. 3. Felügyelő-bizottság választása. 4. Netaláni indítványok. Kelt Székelyhid, 1924 szept. 27. *Az igazgatóság.*

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 2 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítottak, Legkisebb. apróhirdetés díja 20 lei.

Eladó Balatonhévizen 3 szoba, fürdő szoba konyhával, egy hold szántó, 2 hold gyümölcsös, negyed hold szőlő, Cím a titkári hivatalban. 3715

Lehetőleg női kerestés keresek, ki a zöldségtermelésben és a virágkerteszetben megfelelő jártassággal bír. Az állás azonnal elfogadható. Ajánlatokat kérem Turcsa Tivadar Cluj, Piața Unirii 9. sz. alá küldeni. 3729

60—100 hold birtokot berbe, esetleg gazdatiszt vagy önálló ispáni állást keres végzett gazdatiszt. Cím a kiadóba. 3721

Megvételre keresek 200 hektár kiterjedésű intenzív gazdálkodásra alkalmas ki-sajátításon túl levő birtokot. Uri lakot parkkal, szép fekvésű vidéken, az összes szükséges jó karban levő épületekkel. Részletes ajánlatok árral, esetleg az épületek fényképével „H. M. Barzaler” jel szó alatt a lap kiadóhivatalába küldendő. 3726.

Lóhere és lucerna magot keresünk megvételre. Mintázott ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk. 3730

Eladó 5 q. kiflikrumpl vetőmag cím Szász Ferenc Pusztakamarás, Kolozs m.

Szárított sertés trágya

Hivatalos analízissel kimutatott nagy foszfor nitrogén és kali tartalommal. Az összehasonlító trágyázási kísérleteknél a legjobban bevált. A legolcsóbb és a legjobb universális trágya. 100 mázsa (1 waggon) légenszárított sertés trágya ab waggon Arad, Lei 3000.—

Megrendelhető:

Mezőgazdák Kereskedelmi r.-t.-nál
Arad. 3705

A Földmívelésügyi Miniszterium engedélye alapján

Lucerna- és lóheremagot

minden mennyiségben vásárol

Mezőgazdák

Kereskedelmi részv.-t.

Aradon.